การประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว ของโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

EVALUATION OF THE WHITE SCHOOL PROJECT OF DEEBUK PHANGNGA WITTAYAYON SCHOOL, ACADEMIC YEAR 2022 THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE PHANGNGA PHUKET RANONG

[1]จรุง บำรุงเขตต์, [2]เบญจพร ชนะกุล และ [3]นพรัตน์ ชัยเรือง

[1]Jarung Bamrungkhet, [2]Benchaporn Chanakul and [3]Nopparat Chairueang

[1]มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย

[1]Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

[1]jarung.b@deebuk.ac.th

Received : December 15, 2024; **Revised** : March 21, 2025; **Accepted** :April 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินปฏิกิริยา 2) ประเมินการเรียนรู้ 3) ประเมินพฤติกรรม และ 4) ประเมินผลลัพธ์ ของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว ของโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครูและนักเรียน รวม 130 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1.ด้านปฏิกิริยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของระยะเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

---

[1]นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

[3]รองศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

($\overline{X}$ =4.07) รองลงมาด้านความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$=3.94) และด้านความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ($\overline{X}$ = 3.84) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2. ด้านการเรียนรู้ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนทดสอบหลังอบรม คิดเป็นร้อยละ 76.25 ซึ่งสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนอบรม ที่มีค่าคะแนนคิดเป็นร้อยละ 44.75 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปตามที่กำหนดไว้ 3. ด้านพฤติกรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 3.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมาตรการรักษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = 3.78) รองลงมาด้านมาตราการค้นหา มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.87) และ มาตรการด้านการบริหารจัดการ ($\overline{X}$ = 3.66) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4. ด้านผลลัพธ์ ในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในรูปแบบการดำเนินงานของโครงการ กล่าวคือ สามารถพัฒนาในด้านมาตรการป้องกัน มาตรการด้านการค้นหา มาตรการด้านการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการด้านการบริหารจัดการ ของนักเรียนได้จริง

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ; โรงเรียนสีขาว

Abstract

This research aims to 1) evaluate reactions, 2) learning, 3) behavior, and 4) the results of participants in the White School Project of Deebuk Phangnga Wittayayon School, The Secondary Educational Service Area Office Phangnga Phuket Ranong. The sample group consists of 130 teachers and students selected through purposive sampling. The tools used included questionnaires, tests, observations, and interviews. Data was analyzed using statistical methods namely percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research findings revealed: 1. Reaction: Overall, the reaction was at a high level (mean = 3.93). When considering individual aspects, the appropriateness of the duration had the highest mean (4.07), followed by the appropriateness of materials and equipment (3.94), with the lowest being the appropriateness of the subject content (3.84). 2. Learning: The post-training test scores averaged 76.25%, which was higher than the pre-training test scores of 44.75%, exceeding the specified criteria of 70%. 3. Behavior: Overall, the behavior was rated at a high level (mean = 3.78). When considering individual aspects, the measures for prevention had the highest mean

(3.78), followed by search measures (3.87), with management measures having the lowest mean (3.66). 4. Results: Overall, most participants were satisfied with the project's implementation. The project successfully developed measures in prevention, search, treatment, monitoring, and management for students.

Keywords: project evaluation, White School

บทนำ

ปัจจุบันยาเสพติดและอบายมุขเป็นปัญหาสำคัญของทุกประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปราม และเป็นปัญหาที่สำคัญระดับชาติซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลกระทบต่อทุกด้านปัจจุบันนี้สิ่งเสพติดและอบายมุข นับว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศเพราะล้วนเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่น ๆ หลายด้าน ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาสำคัญในการพัฒนาประเทศได้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2541 ถึงปัจจุบัน โดยบูรณาการแผนงานกับทุกภาคส่วนและระดมทรัพยากรจากทุกหน่วยงานในการจัดทำองค์ความรู้และประสานงานเป็นกลไกขับเคลื่อนงานในสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษา สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาได้ในระดับหนึ่งกลุ่มผู้ค้า ยังมีความพยายามเข้าถึงกลุ่มเยาวชน โดยการพัฒนาสูตรยาเสพติด ประกอบด้วย ส่วนผสมให้มีรูป รส กลิ่น สี เพื่อให้ เยาวชนอยากลอง จำหน่ายตามสถานบริการ สถานบันเทิงและแหล่งมั่วสุมเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ปกครองจึงต้องเฝ้าระวัง ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ที่จะดำเนินการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข มีความเข้มแข็งและต่อเนื่องอย่างยั่งยืนตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 45)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง บริหารจัดการศึกษาด้วยนวัตกรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 แนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ ต้องมีแนวคิด มีวิธีการที่หลากหลายในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้านักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อได้นักเรียนที่มีคุณภาพเป็นผลผลิต ได้คนไปพัฒนาสังคมไทย ให้มีความมั่นคง ซึ่งการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความสำคัญมาก เนื่องจากจะรับนักเรียนที่จบ

การศึกษาระดับประถมศึกษา แล้วพัฒนานักเรียน ส่งต่อไปยังระดับอุดมศึกษา โดยเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมคิด ร่วมดำเนินการพัฒนาการศึกษาตลอดแนว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นมา โดยได้ดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประกอบด้วย การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ โดย 4 ต้อง คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูลต้องมีเครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ไล่ผู้เรียนออก และมีแนวทาง การดำเนินงาน การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสานต่อการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขอย่างต่อเนื่อง

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย มีแนวคิดว่าในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุขดังกล่าวต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง เพราะเป้าหมายสำคัญคือคุณลักษณะและความปลอดภัยทั้ง 4 ด้านของนักเรียน อันได้แก่ ปลอดยาเสพติด ปลอดสื่อลามกอนาจาร ปลอดการพนัน และปลอดการทะเลาะวิวาท ประกอบกับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การวิวัฒนาการที่จะทำให้เด็กและเยาวชน เข้าถึงความเสี่ยงทั้งยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน ซึ่งจัดการศึกษา ให้กับนักเรียนที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเลี้ยงดู และสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการ และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในชุมชน ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และ อบายมุข ของโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน ปีการศึกษา 2566 ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อย เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไร และมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการอย่างไร เพื่อนำข้อมูลจากการประเมินไปใช้ในการตัดสินการดำเนินโครงการต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้ผลการประเมิน ครอบคลุมมีความเที่ยงตรงเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้รูปแบบของเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick) เป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะได้ข้อค้นพบอันเป็นข้อมูล สำคัญในการตัดสินการดำเนินการและเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติด และอบายมุขของโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

2. เพื่อประเมินการเรียนรู้ (Learning) ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงา วิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

3. เพื่อประเมินพฤติกรรม (Behavior) ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

4. เพื่อประเมินผลลัพธ์ (Results) สำหรับครูเพื่อประเมินผลลัพธ์โดยรวมของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว ของโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเป็นการวิจัยเชิงประเมินโครงการ (Project evaluation research) โดยใช้รูปแบบการประเมิน Kirkpatrick's Model (Kirkpatrick, 1998) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction) 2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning) 3) การประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม (Behavior) และ 4) การประเมินผลลัพธ์ (Results) (Kirkpatrict, 1998)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและนักเรียน โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 802 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและนักเรียน โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 130 คน ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ครู จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม สำหรับนักเรียน 2) แบบทดสอบวัดความรู้สำหรับนักเรียน 3) แบบสังเกตสำหรับนักเรียน และ 4) แบบสัมภาษณ์ สำหรับครู

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินด้านปฏิกิริยาและด้านพฤติกรรมที่เกิดขึ้นต่อนักเรียน แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มาแปลผลมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการเข้ารับการอบรม โดยการหาค่าร้อยละ ว่านักเรียนมีผลการทดสอบ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไปหรือไม่

4.3 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อประเมินด้านผลลัพธ์ของโครงการ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

จากการวิจัยประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามรูปแบบการประเมินแบบเคิร์กแพทริค ดังนี้

1. ผลการประเมินปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction) ของผู้เข้าร่วมอบรมโครงการ (N=120)

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
	$\overline{X}$	S.D.	
ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา	3.84	0.56	มาก
ด้านความเหมาะสมของสถานที่	3.86	0.47	มาก
ด้านความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์	3.94	0.45	มาก
ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการอบรม	4.07	0.60	มาก
รวมการประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction)	**3.93**	**0.36**	**มาก**

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ด้านปฏิกิริยา (Reaction) ตามความ

คิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการอบรม($\overline{X}$ =4.07) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ ($\overline{X}$ = 3.94) และด้านความเหมาะสมของเนื้อหา ($\overline{X}$ = 3.84) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินต่ำสุด

2. ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมฝึกอบรม ของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว (N=120)

ผลการเปรียบเทียบ	ค่าร้อยละ	$\overline{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ยของผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ยของผลต่าง
คะแนนก่อนอบรม	44.75	4.47	0.99	3.15	0.06
คะแนนหลังอบรม	76.25	7.62	0.93		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมฝึกอบรม ของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง โดยการทำแบบทดสอบ พบว่า มีค่าคะแนนผลการทดสอบหลังอบรม คิดเป็นร้อยละ 76.25 คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าฝึกอบรมอยู่ที่ 7.62 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนอบรมที่มีค่าคะแนนร้อยละ 44.75 และค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ ก่อนเข้าร่วมฝึกอบรมอยู่ที่ 4.47 จึงทำให้ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไปตามที่ได้กำหนดไว้

3. ผลการเพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมิน ด้านพฤติกรรม (Behavior) ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการโรงเรียนสีขาว (N=120)

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
	$\overline{X}$	S.D.	
มาตรการป้องกัน	3.78	0.59	มาก
มาตรการด้านการค้นหา	3.82	0.51	มาก
มาตรการด้านการรักษา	3.87	0.58	มาก
มาตราการเฝ้าระวัง	3.78	0.58	มาก
มาตรการด้านการบริหารจัดการ	3.66	0.42	มาก
รวมการประเมินพฤติกรรม (Behavior)	**3.78**	**0.38**	**มาก**

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินด้านพฤติกรรม (Behavior) ของผู้เข้าร่วมอบรมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรการด้านการรักษา ($\overline{X}$ = 3.87) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มาตรการด้านการค้นหา ($\overline{X}$ = 3.82) และ มาตรการด้านการบริหารจัดการ ($\overline{X}$ = 3.66) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินต่ำสุด

4. ผลการประเมินผลลัพธ์ของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

ผลการประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ด้านผลลัพธ์ (Results) จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในรูปแบบการดำเนินงานของโครงการ กล่าวคือ สามารถพัฒนาในด้านมาตรการป้องกัน มาตรการด้านการค้นหา มาตรการด้านการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการด้านการบริหารจัดการ ของนักเรียนได้จริง

อภิปรายผล

1. การประเมินปฏิกิริยา (Reaction Evaluation) ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง พบว่า ผลการประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง ด้านปฏิกิริยา (Reaction) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ฐานิตา ลิ่มวงศ์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ความปลอดภัย ทางชีวภาพและทางเคมี ใน ห้องปฏิบัติการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหิดล โดยประยุกต์ใช้รูปแบบของเคิร์กแพทริค 4 ระดับ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่าด้านปฏิกิริยาระดับความ คิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งสอดคล้องกับสมาพร ลี้ภัยรัตน (2562) ได้ศึกษาเรื่องรายงานการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ผลการประเมิน พบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบท มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation) พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมฝึกอบรม ของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง โดยการทำแบบทดสอบ พบว่า คะแนนผลการทดสอบหลังอบรม คิดเป็นร้อยละ 76.25 ซึ่งสูงกว่าคะแนนผลการทดสอบก่อนอบรม ที่มีค่าคะแนนร้อยละ 44.75 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไปตามที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ศักดา มังคะรัตน์ (2563) ได้ศึกษารายงานแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วงศิริ หวังเหนี่ยวกลาง (2563) ได้ศึกษารายงานการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านหนองไผ่ ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลการประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินพฤติกรรม (Behavior Evaluation) พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านมาตรการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก มาตรการด้านการค้นหา มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก มาตรการด้านการรักษา มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ด้านมาตรการเฝ้าระวัง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และมาตรการด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชัย อาจประจันทร์ (2561) ได้ศึกษาการประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด ในโรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า ผลการผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหา การใช้สารเสพติด ด้านผลผลิต ผลประเมินผลการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สาร เสพติด ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด คือ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด เฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ที่เกณฑ์ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ภารณี นิลกรณ์และคณะ (2563) ได้ศึกษาการประเมินผลรูปแบบการป้องกันการใช้สารเสพติดรายใหม่ในเยาวชนโดยความร่วมมือของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า 1) การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) จังหวัดนครปฐม มีนโยบายที่ชัดเจน ตลอดจนระดับสูงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด 2) ปัจจัยเบื้องต้น/ตัวป้อน (Input Evaluation) พบว่า สถานที่ตั้งของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอเมืองนครปฐมโครงการมีความเหมาะสม ผ่านการสนับสนุนของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง 3) การประเมินกระบวนการ

(Process Evaluation) พบว่า มีวิทยากรมาให้ความรู้ภายใต้โครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติด และอบายมุข อย่างสม่ำเสมอ

4. ผลการประเมินผลลัพธ์ (Results Evaluation) พบว่า ในภาพรวม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในรูปแบบการดำเนินงานของโครงการ กล่าวคือ กล่าวคือ สามารถพัฒนาในด้านมาตรการป้องกัน มาตรการด้านการค้นหา มาตรการด้านการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการด้านการบริหารจัดการ ของนักเรียนได้จริง สามารถระบุเป็นประเด็น คือ ป้องกันปัญหายาเสพติดและอบายมุข พัฒนานักเรียน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาความสัมพันธ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดี เนื่องจากโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะ มีความรู้ ในรูปแบบกิจกรรมนอกห้องเรียน จึงมีผลทำให้พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมีการตอบสนองต่อการเรียนรู้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวงศิริ หวังเหนี่ยวกลาง (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รายงานการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบาย มุขโรงเรียนบ้านหนองไผ่ ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลการประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและ อบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากผลการประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง พบว่า เป็นโครงการที่มีประโยชน์ สามารถพัฒนาในด้านมาตรการป้องกัน มาตรการด้านการค้นหา มาตรการด้านการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการด้านการบริหารจัดการของนักเรียนได้จริง สามารถระบุเป็นประเด็น คือ ป้องกันปัญหายาเสพติดและอบายมุข พัฒนานักเรียน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาความสัมพันธ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดี ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ตลอดจนนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ มาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพ ทักษะชีวิต และความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้พวกเขามีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาต่าง ๆ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน ช่วยให้พวกเขามีจิตสำนึกที่ดี รู้จักผิดชอบชั่วดี ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งส่งผลดีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาทักษะ ความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้อีกด้วย หากแต่มีข้อจำกัดบางประการที่โรงเรียนควรปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น นักเรียนบางกลุ่มมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข นักเรียนบางกลุ่มมีพฤติกรรมเกเรและก้าวร้าว

นักเรียนบางกลุ่มมีปัญหาครอบครัว ด้านบุคลากรครูและบุคลากรในโรงเรียนมีภาระงานมาก ครูและบุคลากรในโรงเรียนขาดการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุข ด้านงบประมาณ โรงเรียนมีงบประมาณจำกัด โรงเรียนขาดกรสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ฉบับปรับปรุง 2559.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

ฐานิตา ลิ่มวงศ์. (2562). ห้องเรียนกลับด้าน: การเรียนรู้แนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21" (21st Century Skills). *วารสาร Mahidol R2R e-Journal,* 6(2), 9-17.

ภารณี นิลกรณ์และคณะ. (2563). *การประเมินผลรูปแบบการป้องกันการใช้สารเสพติดรายใหม่ในเยาวชน โดยความร่วมมือของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จังหวัดนครปฐม.* สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566, จาก https://cads.in.th/cads/content?id=157

วงศิริ หวังเหนี่ยวกลาง. (2563). *รายงานการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบาย มุขโรงเรียนบ้านหนองไผ่.* สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566 จาก http://www.ska2.go.th/reis/data/inno/25640506_111251_2410.pdf

ศักดา มังคะรัตน์. (2563). *แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สมาพร ลี้ภัยรัตน. *รายงานการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี.* สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566 จาก http://research.otepc.go.th/files/ฉบับสมบูรณ์_3aipoauw.pdf

อภิชัย อาจประจันทร์. (2561). *การประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในโรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ.*
https://www.sesaochaiyaphum.go.th/public/storage/files/announces/1656041687_1_การประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหากา.pdf

Kirkpatrict L. Donald. (1998). *Evaluating Training Programs: The Four Levels.(2nd ed.).* San Francisco: Berrett-Koehler

มจร
วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์